

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze v hlavním líčení konaném dne 20. dubna 2021 v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Lukáše Slavíka a přísedících Anety Krombholzové a Michala Ridoška **schvaluje podle § 206b odst. 3 tr. řádu ve spojení s § 314r odst. 4 tr. řádu dohodu o vině a trestu**, takto:

Obžalovaný

Jiří B., nar. xxx v Praze 2, trvale bytem xxx, toho času ve výkonu vazby ve Vazební věznici Praha Pankrác,

je vinen, že

v době od 8. 3. 2015 do srpna 2016 v xxx, ve společné obývaném bytě, zejména pod vlivem alkoholu, ze žárlivosti a pod malichernými záminkami, zle nakládal se svou tehdejší družkou, poškozenou Monikou N., nar. xxx, kterou napadal slovně, kdy jí říkal, že je tlustá kunda, tlustá svině, píča, mrcha, lhářka, ponižoval ji narážkami typu: „kdo by tě chtěl, jsi tlustá, hnusná“, vždy jí říkal, že jeho rodina má peníze a že ji zničí, o její matce říkal, že je tlustá kunda, špína, kunda, fyzicky poškozenou napadal, a to údery a kopy do nohou a rukou, bolestivě jí přetáčel ruce nebo je pevně stiskával, rval ji za vlasy takovou silou, až měla na hlavě lysiny, kopal jí i do břicha, dále ji napadal údery pěstí a fackami do obličeje a hlavy, údery pěstí do břicha, poškozenou rovněž škrtil, opakovaně, přes její nesouhlas, nutil poškozenou k pohlavnímu styku a po takovém styku poškozenou ponižoval tím, že po ní házel bankovky s tím, že „děvky se platí“, zamykal ji v místě bydliště, rozbíjel její věci, cca 5-6 mobilních telefonů, lámal její SIM karty a trhal ji oblečení, k útokům na poškozenou docházelo i třikrát až čtyřikrát týdně, s intervaly klidu, kdy frekvence útoků závisela zejména na požívání alkoholu obžalovaným, ke slovním útokům na poškozenou docházelo i denně, přičemž následkem dlouhodobého komplexu násilných jednání ze strany obžalovaného došlo u poškozené Moniky N., nar. xxx, ke vzniku posttraumatické stresové poruchy, vedoucí k přiznání invalidního důchodu I. stupně z psychiatrické indikace, nejméně do dne jejího znaleckého zkoumání 29. 7. 2020 stále užívala medikaci a nadále u ní přetrvávaly následky v podobě nejistoty, sníženého sebehodnocení, úzkostného prožívání a neschopnost navazovat partnerské vztahy, s prognózou nutnosti další léčby v řádu měsíců,

tedy

jednak týral osobu blízkou žijící s ním ve společném obydlí, činem způsobil těžkou újmu na zdraví, čin páchal po delší dobu,

jednak jiného násilím a pohrůzkou násilí donutil k pohlavnímu styku, čin spáchal souloží a způsobil takovým činem těžkou újmu na zdraví

čímž spáchal

jednak zločin týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. b), d) tr. zákoníku,

jednak zvláště závažný zločin znásilnění podle § 185 odst. 1 alinea 1., odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. c) tr. zákoníku,

a odsuzuje se

za tyto trestné činy a za sbíhající se přečiny omezování osobní svobody podle § 171 odst. 1 tr. zákoníku a porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1 tr. zákoníku z trestního příkazu Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 25. 10. 2017, sp.zn. 2T 92/2017, v právní moci dne 8. 11. 2017, podle § 185 odst. 3 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 2 tr. zákoníku k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 5 (pěti) roků a 6 (šesti) měsíců.

Podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku se pro výkon uloženého trestu zařazuje do věznice s ostrahou.

Podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku se zrušuje výrok o trestu z trestního příkazu Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 25. 10. 2017, sp.zn. 2T 92/2017, v právní moci dne 8.11.2017, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující pokud vzhledem ke změně k níž došlo zrušením pozbyla podkladu.

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný povinen nahradit poškozeným:

- Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra České republiky, se sídlem Vinohradská 178, Praha 3, IČ 47114304, škodu ve výši 2 121 Kč,
- Monice N., nar. xxx, na náhradě nemajetkové újmy částku 100 000 Kč.

Podle § 229 odst. 2 tr. řádu se poškozená Monika N., nar. xxx odkazuje se zbytkem nároku na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.

Odůvodnění:

1. Tento rozsudek neobsahuje v souladu s § 129 odst. 2 tr. řádu odůvodnění ve výroku o vině a trestu, neboť se státní zástupkyně a obžalovaný po vyhlášení rozsudku vzdali odvolání a prohlásili, že netrvají na vyhotovení odůvodnění, a obžalovaný zároveň prohlásil, že si nepřeje, aby v jeho prospěch podaly odvolání jiné oprávněné osoby. S ohledem na skutečnost, že má právo podat odvolání i poškozená, nevzdala-li se tohoto práva, je rovněž třeba odůvodnit ty výroky, proti kterým může podat odvolání.
2. K trestnímu řízení se dle § 43 odst. 3 tr. řádu připojila s řádně a včas uplatněným nárokem na náhradu škody ve výši 2 121 Kč poškozená Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra České republiky, se sídlem Vinohradská 178, Praha 3, IČ 47114304, a to z důvodu práva na náhradu nákladů na hrazené služby, které vynaložila v důsledku zaviněného protiprávního jednání třetí osoby, tj. obžalovaného, vůči pojištěnci, tj. poškozené, dle § 55 odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění. Vzhledem ke skutečnosti, že v rámci sjednávání dohody o vině a

Shodu s prvopisem potvrzuje Michala Synková

trestu obžalovaný projevil zájem na uhrazení nároku na náhradu škody v plné výši, neshledal soud důvod neuvést náhradu škody v souladu s dohodou o vině a trestu ve výši 2 121 Kč.

3. K trestnímu řízení se dále dle § 43 odst. 3 tr. řádu připojila s řádně a včas uplatněným nárokem na náhradu nemajetkové újmy ve výši 1 000 000 Kč poškozená Monika N., nar. xxx. S ohledem na skutečnost, že poškozená nebyla sjednávání dohody o vině a trestu přítomna a zmocněnkyní poškozené se nepodařilo poškozenou v průběhu sjednávání dohody o vině a trestu kontaktovat, rozhodl soud o jejím nároku na náhradu nemajetkové újmy v souladu s § 314r odst. 4, věta druhá, část věty za středníkem tr. řádu, postupem podle § 228 a § 229 tr. řádu.
4. Soud poškozené přiznal na náhradě nemajetkové újmy částku 100 000 Kč a ve zbytku nároku poškozenou odkázal na řízení ve věcech občanskoprávních.
5. Podle § 2894 odst. 1, 2 OZ povinnost nahradit jinému újmu zahrnuje vždy povinnost k náhradě újmy na jmění (škody). Nebyla-li povinnost odčinit jinému nemajetkovou újmu výslovně ujednána, postihuje škůdce, jen stanoví-li to zvlášť zákon. V takových případech se povinnost nahradit nemajetkovou újmu poskytnutím zadostiučinění posoudí obdobně podle ustanovení o povinnosti nahradit škodu.
6. Poškozené byla způsobena újma na jejích přirozených právech ve smyslu § 2956 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OZ“), kdy bylo zasaženo zejména do lidské důstojnosti, soukromí a zdraví poškozené jako složek osobnosti dle § 81 OZ. Ustanovení § 2956 OZ specifikuje, že škůdce má povinnost jako nemajetkovou újmu odčinit i způsobené duševní útrapy. Podle § 2951 OZ se nemajetková újma odčiní přiměřeným zadostiučiněním, které musí být poskytnuto v penězích, nezajistí-li jeho jiný způsob skutečné a dostatečně účinné odčinění způsobené újmy. Na rozdíl od občanskoprávních předpisů ovšem z § 43 odst. 3 (srov. 314r odst. 4) tr. řádu vyplývá, že soud může obžalovanému v odsuzujícím rozsudku uložit povinnost nahradit nemajetkovou újmu pouze v penězích. Vzhledem k tomu, že poškozené bylo mimo jiné ublíženo na zdraví, kdy se u ní rozvinula posttraumatická stresová porucha, je na místě aplikovat též ustanovení § 2958 OZ, podle kterého škůdce odčiní poškozenému újmu peněžitou náhradou, vyvažující plně vytrpěné bolesti a další nemajetkové újmy a pokud poškozením zdraví vznikla překážka lepší budoucnosti poškozeného, nahradí mu škůdce i ztížení společenského uplatnění. Pokud nelze výši náhrady takto určit, stanoví se podle zásad slušnosti. Poškozená má tedy právo na náhradu nemajetkové újmy za porušení jejích přirozených práv, včetně náhrady za nemajetkovou újmu za ublížení na zdraví.
7. Soud uvádí, že z toho, jak byl nárok poškozené uplatněn s odkazem na její podání ze dne 22. 12. 2020, se poškozená ve smyslu § 2958 OZ domáhá pouze náhrady vytrpěné bolesti a další nemajetkové újmy (duševních útrap – viz § 2956 OZ), nikoli náhrady ztížení společenského uplatnění. Nad rámec soud konstatuje, že co se týče náhrady za ztížení společenského uplatnění z důvodu poškození zdraví, neměl by soud bez ohledu na výše uvedené dostatečné podklady k tomu, aby mohl tuto složku náhrady nemajetkové újmy poškozené přiznat, neboť by pro rozhodnutí o něm musel mít jako důkaz k dispozici znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví stanovení nemateriální újmy na zdraví, jak doporučuje Metodika Nejvyššího soudu k náhradě nemajetkové újmy na zdraví.
8. Bolestné jako další složka náhrady nemajetkové újmy způsobené poškozením zdraví je spjata s bolestí fyzickou, a tedy porušením tělesné integrity (Bezouška, P. In: Hulmák, M. a kol.: Občanský zákoník VI. Závazkové právo. Zvláštní část (§ 2055–3014). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 1706). U poškozené bylo prokázáno ublížení na zdraví v rovině integrity psychické, nikoliv fyzické, resp. ve vztahu k ublížení na zdraví v rovině fyzické nedisponuje soud dostatečným podkladem. To neznamená, že by tato porucha zdraví byla méně závažná a že by za ni snad nepříslušela finanční kompenzace. Rozdíl je však v tom, že psychická bolest bývá zahrnována pod pojem duševních útrap (Bezouška, P. In: Hulmák, M. a kol.: Občanský zákoník VI. Závazkové právo. Zvláštní část (§ 2055–3014). Komentář. 1. vydání.

Praha: C. H. Beck, 2014, s. 1707). Soud tedy náhradu nemajetkové újmy poškozené přiznal jako přiměřené zadostiučinění za *způsobené duševní útrapy* s tím, že náhrada za ostatní složky nemajetkové újmy může být případně poskytnuta v občanskoprávním řízení na základě doplnění dokazování.

9. V rámci úvah o přiměřené výši náhrady je v první řadě nutné konstatovat, že týrání osoby ve společném obydlí, spočívající zejména ve zlém nakládání s osobou blízkou nebo jinou osobou žijící s pachatelem ve společném obydlí vyznačující se vyšším stupněm hrubosti a bezcitnosti a určitou trvalostí, které tato osoba pocítuje jako těžké příkoří (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 3 Tdo 1160/2005 ze dne 14. 9. 2005), má nepochybně neblahý vliv na psychický stav poškozené osoby. Obzvláště pak se spojitosti se znásilněním se nepochybně jedná o traumatizující a závažný zásah do lidské integrity člověka, který s sebou nese závažné důsledky pro psychiku a další život poškozené osoby (obdobně viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 8 Tdo 46/2013 ze dne 19. 6. 2013). Jedná se o hrubý zásah do intimní a velice citlivé sféry člověka, kterým je ponížena lidská důstojnost poškozené osoby, která se následně často potýká mimo jiné s pocity méněcennosti, studu, nízkého sebehodnocení či následné neschopnosti navazovat partnerské vztahy.
10. Psychické útrapy poškozené byly v projednávaném případě prohloubeny rozvinutím posttraumatické stresové poruchy u poškozené, pro kterou musela vyhledat odbornou pomoc. V důsledku léčby antidepresivy došlo ke zlepšení stavu poškozené, ovšem s přetrvávajícími následky posttraumatické stresové poruchy (nejistota, snížené sebehodnocení, úzkostné prožívání, neschopnost navazovat partnerské vztahy) a zároveň poškozená stále dochází k psychiatrovi. Na okraj lze konstatovat, že v daném případě není pochyb o tom, že posttraumatická stresová porucha je delší dobu trvající poruchou zdraví, a tedy těžkou újmou na zdraví ve smyslu § 122 odst. 2 písm. i) tr. zákoníku, neboť byla pro poškozenou spojena s takovými potížemi, které nejenže trvají delší dobu, ale poškozené brání v obvyklém způsobu života, do něhož mu vážně zasahují tak, že se nemůže projevovat a chovat podle svých zvyklostí a obstarávat si obvyklým způsobem své životní potřeby a uspořádat své sociální poměry (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 8 Tdo 751/2017 ze dne 19. 7. 2017), a to především s odkazem na přiznání pracovní invalidity I. stupně pro posttraumatickou stresovou poruchu.
11. Poškozená obžalovaného vnímala jako nebezpečnou osobu často pod vlivem alkoholu, schopnou jí způsobit závažnou újmu. Zároveň je třeba zohlednit, že strach poškozené byl posílen tím, že po dlouhou dobu věřila ubepečování obžalovaného po jednotlivých hádkách, že už to nikdy neudělá, neboť jej i přes jeho jednání po dlouhou dobu milovala. Psychická újma poškozené byla dále prohloubena i následným trestním řízením, které, ač nedošlo k pochybení orgánů činných v trestním řízení, s sebou nutně neslo další zátěž pro poškozenou. Jak je patrné ze spisu, poškozená musela mimo jiné opakovaně o skutku vypovídat a musela se podrobovat znaleckému zkoumání. To vše jsou velice nepříjemné, do určité míry ponižující, zážitky, které poškozená musela v důsledku jednání obžalovaného prožít. Na základě znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinická psychologie bylo prokázáno, že poškozená trpí v příčinné souvislosti s trestným činem spáchaným obžalovaným posttraumatickou stresovou poruchou, jejíž následky ve smyslu úzkostného prožívání, sníženého sebehodnocení, neschopnosti navazovat partnerské vztahy, stále přetrvávají. Poškozená trpí pocity úzkosti a depresi, což se projevuje zejména tím, že je plačtivá, má impulzivní nálady a špatně spí, je odtahovaná od lidí a má velký problém navazovat jakýkoli vztah s muži, absolutně k nim ztratila důvěru (prohlášení poškozené ze dne 22. 12. 2020). Toto poškozené zamezuje ve šťastném životě.
12. Zdraví, důstojnost a soukromí člověka stojí v centru hodnotového žebříčku, ke kterému se právní řád České republiky hlásí, o čemž svědčí i jejich zařazení mezi první články Listiny základních práv a svobod. Významu těchto hodnot musí odpovídat i míra poskytované ochrany, a to včetně odškodnění při zásahu do těchto práv člověka. Je zřejmé, že rozsah nemajetkové újmy se jen

obtížně zjišťuje a vyčísluje a finanční kompenzací není možné dosáhnout plné nápravy v podobě návratu do původního stavu. Soud tedy s ohledem na shora uvedené úvahy shledal, že částka 100 000 Kč představuje minimální odpovídající náhradu duševních útrap prožitych poškozenou. Zároveň se nejedná o výši, kterou by mohlo být považována za nepřiměřeně tvrdou pro obžalovaného. Ve zbytku uplatněného nároku na náhradu nemajetkové újmy soud poškozenou odkázal na řízení ve věcech občanskoprávních, přičemž v odůvodnění podrobně rozvedl, na základě jakých úvah k tomuto závěru došel, resp. nastínil, jaké poklady neměl při svém rozhodování k dispozici.

Poučení:

Proti rozsudku lze podat odvolání do 8 dnů od doručení jeho písemného vyhotovení k Vrchnímu soudu v Praze. Odvolání se podává u Městského soudu v Praze. Odvolání lze podat pouze v případě, že rozsudek není v souladu s dohodou o vině a trestu, jejíž schválení státní zástupce soudu navrhl. Proti rozsudku, kterým soud schválil dohodu o vině a trestu, může poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, podat odvolání pro nesprávnost výroku o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení, ledaže v dohodě o vině a trestu souhlasil s rozsahem a způsobem náhrady škody nebo nemajetkové újmy nebo vydáním bezdůvodného obohacení a tato dohoda byla soudem schválena v podobě, s níž souhlasil. Práva odvolání se nemůže úspěšně domáhat ten, kdo se jej již jednou výslovně vzdal.

Praha 20. dubna 2021

Mgr. Lukáš Slavík, v.r.
předseda senátu

Toto rozhodnutí ze dne 20.4.2021 č.j. 73T 1/2021 nabylo právní moci (vina a trest) a vykonatelnosti dne 20.4.2021

Připojení doložky provedla Michala Synková dne 23.4.2020.

Shodu s prvopisem potvrzuje Michala Synková